

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibus Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

39. Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

religionis cultu, tot animas Christianas spoliavit, & diuinissima corporis & sanguinis Christi mylteria ad nudam ac symbolicam obfignationem à seipso confictam, maiori, quam dici potest, impietate traduxit.

39. *Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste.*

*In feria 4.
Hebdom.
sancta.*

Dvo nefanda & impia dogmata tam contra Christi honorem quàm contra Euangelicam veritatem euomuit hoc loco Calvinus, & studiosè tæetur: vnum de maledictionis diuinæ horrore pœnisque infernalibus à Christo hoc loco toleratis, alterum de voto Christi inconsiderato & abrupto. Prius nefarium dogma cum tetra blasphemia coniunctum ad eadem Christi verba apud Lucam compendio examinabitur. Nam latè & accuratè illud refutatum dedimus in parte quadragesimali Promptuarij nostri Catholici recentè edita. De posteriori hîc aliqua dicemus. *Ego* (inquit hoc loco Calvinus) *abruptum hoc fuisse votum fateor, tametsi precatio fuerit, non querimonia.* Moxque docens fidelium preces non semper æquabile temperamentum seruare, sed implicitas & perplexas secum aliquando configere, de Christo quoque affirmat, sic hoc loco *metu perculsum, & anxietate constrictum fuisse, ut necesse illi foret inter violentos tentationum fluctus alternis votis quasi vacillare.* Addit demum, quòd *votum suum subito elapsum castigat ac reuocat.* Tandem concludens dicit. *Non fuit igitur hæc meditata Christi oratio, sed vis & impetus doloris subitam ei vocem extorsit, cui statim addita fuit correctio.* Et paulò post. *In primo voto non apparet placida illa moderatio quam dixi, quia mediatoris officio defungi, quantum in se est, renuit ac deieclat.* Ponit ergo in Christo, desideria inconsiderata, vota abrupta, eademque alternantia ac vacillantia, subitò erumpentia, quæ corrigi debeant. Denique orationes non meditatas, sed impetu doloris extortas, ac placidæ potestremò moderationis vacuas. Sed hæc omnia Christi puritate indignissima, & quæ in solos peccatores peccato originali corruptos ac deprauatos cadunt, ex veræ Theologiæ ignorantia, & animi contumacia Calvinus negat, nolens videlicet in Christo agnoscere humanorum istorum affectuum, gaudij, timoris, &c. liberam susceptionem, quam disertè Patres docent. Quum enim liberè mortis horrorem ante oculos suos proponeret, liberè quoque & meditatè dixit: *Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste.* Nullum hîc votum inconsidera

Christi puritas & fortitudo defenditur.

fider:
vota
tion
sulce
tia. V
rent
obiec
Natu
dum
rem
prop
passi
plici
dam
ipfa
Dorm
etsi te
auer
test n
dum
ption
fessio
melio
hac r
accep
tura.
circu
tantu
nali
ac tr
lunta
anim
eran
voce
Vra
te de
siti i
bum
est l
send
bera
num

sideratum, nullum abruptum, nullum subito elapsum fuit: vota Christi & oratio meditata erant, cum placida moderatione coniuncta. Sed hæc vota erant naturalia, ex libera illa susceptione affectus naturalis, id quod naturale erat, spectantia. Voluntas quippe humana in Christo quum vna esset potentia seu facultas sicut in nobis, ratione tamen diuersorum obiectorum duplex erat, modò naturalis, modò deliberata. Naturalis voluntas dicitur quæ fertur in rem aliquam secundum seipsam consideratam. Deliberata verò quæ fertur in rem non solam, sed cum circumstantiis suis per intellectum propositam. Et vt præsentī materia maneamus, mors ipsa & passio considerari dupliciter potest. Vno modo in seipsa simpliciter cōsiderata, & sic habet rationem mali: est enim quoddam pœnæ malum, nec secundum se appetibile est. Vnde de ipsa morte aliisque rebus a diuersis aptè dicit S. Aug. *Iubes nos, Domine, ea tolerare, non iubere amare. Nemo quod tolerat amat, etsi tolerare amat.* In hac consideratione voluntas humana auersatur mortem, & renuit eam. Alio modo considerari potest mors appositā circumstantia, nempe hanc mortem secundum diuinam voluntatem, eamque vel mundi esse redemptionem vt in Christo, vel ad Christi gloriam fideique professionem vt in martyribus, vel vt materiā meriti ac ianuam melioris vitæ in iusto quolibet patienter eam sustinente: & hac ratione habet rationem boni, & voluntas ordinata eam acceptat. Illa dicitur voluntas naturalis, quia rem in sua natura considerat; hæc deliberata, quia per discursum considerat circumstantias adiectas. Christus igitur vt in affectu suo non tantum sensitiuo (de facto tolerando pœnas) sed etiam rationali (eas præmeditando) pro nobis pateretur, & vt timorem ac tristitiam propter nos in seipso excitaret, vt eatur hac voluntate naturali; id est, liberè & præmeditatè proponebat animo res eas quæ timoris & tristitiæ causæ atque obiecta erant: & hac ratione *contristabatur, turbata est anima eius, voces naturales emisit, Si possibile est, transeat à me calix iste.* Vt autem Patri se per omnia conformaret, vt eatur voluntate deliberata. Verba igitur huius Euangelij, sunt hominis positi in hac agonia, qua seipsum turbare Christus voluit. Verbum quidem illud, *Non sicut ego volo, sed sicut tu vis,* verbum est hominis positi inter duas voluntates, quæ in contraria tendunt (naturali enim voluntate mortem auersabatur, deliberata eandem acceptabat) sed non inter violentos tentationum fluctus positi, vt ait Calvinus, & alternis votis vacillantibus.

Confess. lib. 10. cap. 28.

Voluntas naturalis & deliberata.

Euangelij verba explicantur.

Nullam tentationem à seipſo paſſus eſt Chriſtus vt vacillaret ac dubitaret circa mortem & paſſionem ſuam, ſubire ne eam deberet an non. Sed adhuc inter duas illas voluntates hætebat hinc inde agitatus. Vox autem illa Chriſti, *Tranſeat à me calix iſte*, vox eſt ex naturali voluntate procedens; non (vt abſurdè & impiè Calvinus dicit) qua *Mediatoris officio deſungi, quantum in ſe erat, renueret ac detrectaret*. Mediatoris quippe officium mortem dicit cum ſuis circum ſtantiis conſideratam, mortem videlicet quæ eſſet redemptio mundi. Hanc autem ita conſideratam, quia bonum erat, Chriſtus, quantum in ſe erat, renuere non potuit. Sed eſt vox qua mortem & paſſionem acerbam in ſeipſis conſideratam auerſabatur. Voluntas autem Chriſti deliberata illa erat quam ſubiunxit hoc loco: *Veruntamen non ſicut ego volo, ſed ſicut tu vis*. Vtrumque votum meditatam erat, & liberè ſuſceptum: prius illud, vt in parte rationali pateretur, ſeque ipſum ipſa mortis præmeditatione turbaret; poſterius, vt diuinæ voluntati humanam ſuam per omnia conformaret. Hæc neſciens diſtinguere Calvinus ea de Chriſto pronunciat, quæ in ſolis peccatoribus reperitur, & Chriſti puritate ſunt indigna.

In Harmon. ad Matth. cap. 26. 39.

Atrox in Chriſtum Redemptorem calumniat.

Ioan. 4. 5. 7. 10.

Vidit Calvinus hanc ſuam doctrinam non ſolùm veterum Patrum & omnium theologorum, ſed & ſuæ ipſius doctrinæ aliis in locis traditæ penitus aduerſari. *Quum nuper* (inquit) *dictum fuerit rectè compositos fuiſſe omnes Chriſti affectus* (ſic enim ad Matth. cap. 6. dixerat, *Chriſtus communem nobiſcum habuit ſenſum, non autem appetitus incompoſitos*. & in hoc ipſo Matth. 26. cap. ver. 37. *Chriſtum ait manſiſſe compositum ad veram temperantiæ regulam*) quomodo nunc ſeipſum corrigit? *Sic enim affectum ſuum ſubigit in obſequium Dei quaſi modum exceſſerit*. Certè in primo voto non apparet placida illa moderatio quam dixi: quia *Redemptoris officio deſungi, quantum in ſe ipſo renuit ac detrectat*. Hæc ſibi Calvinus obicit, & obiectionem tanto fortius premit, quanto clarius & ſceleratius affirmat Chriſti prius votum, *Tranſeat à me calix iſte*, placida moderatione caruiſſe, idque adeò, vt *Redemptoris officio deſungi, quantum in ſe eſt, renuerit ac detrectarit*: qua grauior accuſatio vix à Pagano aut Iudæo aliquo Chriſto intentari poterit. Quomodo enim tot illa Chriſti verba vera eſſe poſſunt. *Cibus meus eſt vt faciam voluntatem eius qui miſit me*, *Ego non veni vt faciam voluntatem meam, ſed eius qui miſit me*, *Ego ſum paſtor bonus, bonus paſtor animam ſuam dat pro ovis ſuis*, *Propterea diligit me Pater, quia ego pono animam meam*, deni

denique, *Ego qua coram illo placita sunt facio semper*; si vel ad punctum temporis Redemptoris officio defungi, quantum in se erat, renuerit & detrectauerit? Ad hanc ergo tam grauem obiectionem, quæ certè Caluini expositionem necessariò consequitur, quid tandem responder Caluinus? *Respondeo* (inquit) *in eo nihil fuisse vitij, quòd obiecto mortis terrore, simul oblata est caligo, vt aliis omnibus omissis ad votum illud profiliret.* At hæc responsio à maximo vitio Christum non excusat. Vix enim in vlllo grauius peccare potuit, quàm ex quocunque terrore aut ex quacunque obliuionis caligine, finem ipsum & scopum vniuersum aduentus sui in hunc mundum, qui erat Redemptoris officio defungi, aliquando renuere & detrectare. Sed duo hîc affingit Christo Caluinus, Christi puritate indignissima, ideòque falsissima. Affingit illi *obiectum mortis terrorem.* Falsum hoc est. Non illi fuit quasi ex improviso obiectus mortis terror, sed hunc mortis terrorem Christus in seipsum liberè & voluntariè suscepit propter causas infra apud Lucam dicendas. De quo etiã apud Ioannem iterum nobis dicendum erit, ad illa verba, *Infremuit spiritu, & turbauit semetipsum.* Affingit iterum *simul oblatam caliginem* seu obliuionem ex eodem repentino obiecto terrore inuectam; nam & antea dixit, *vehementia doloris presentem caelestis decreti memoriam illi abstulit, vt non reputaret in ipso momento se hac lege missum esse humani generis Redemptorem.* At hoc falsum necessariò esse debet, quum obiectus ille terror nulla veritate nitatur. Deinde quomodo hîc Caluinus ab obiecto mortis terrore & consequenti obliuione salutis nostræ, Christi votum (vt ille ait) *abruptum & inconsideratum* excusat, quando in his Christi verbis non de morte temporali, sed de metu & horrore maledictionis diuinæ Christum cogitasse & loquutũ fuisse acerrimè contendat, vt super Lucam ostendimus? Quis non videt nullo modo sibi cõstare Caluinum; sed dum Christi Saluatoris nostri verba quibus ipsum Deum Patrem compellat & precatur, *votũ abruptum & inconsideratũ, & placida moderatione vacuum* probare vult, iusto Dei iudicio vertigine & stupore percussus esse, vt sibi pugnancia loquatur? Hîc enim de obiecto mortis terrore loquitur, quo Christus percussus penitensq; oblitus interim officij & aduentus sui, mortem ipsam deprecatur. Postea non mortẽ, sed ea quæ quauis morte horribiliora sunt, Christum in his verbis timuisse & deprecatum fuisse blasphematur. Ita de re eadem pugnancia loquitur, sui ipsius parum compos.

Luc. 22.

Ioan. 11.

Caluinus
obliuionem
Christo as-
surgens ver-
tiginè per-
cutitur, vt
pugnancia
loquatur.

Blasphemiam Caluini. quod salutu nostra oblitus Christus fuit.

ter disputare necesse est, an illi obrepere potuerit salutis nostrae oblitio: quia hoc unum sufficere nobis debet, quum in mortis deprecationem erumperet, de aliis non cogitasse quæ viam clausissent. Atqui hæc adhuc nulla euasio est. Nam si de aliis non cogitauit, quæ huic mortis deprecationi viam clausissent, eumque ab hac *inconsiderata* (vt Calvinus vult) oratione reuocassent, profectò illa alia oblitus erat. Quid enim est aliud oblitisci; quàm non meminisse, & ea non cogitasse quæ cogitari debuerant? At inter illa alia præcipuum erat, cogitare se Redemptoris officio defungi debere, & opus redemptionis nostræ sua morte peragere. De hoc non cogitauit (ait Calvinus) quum in mortis deprecationem erupit: ergo salutis nostræ obrepit illi oblitio. Atque ita hoc unum quod sufficere nobis debere Calvinus vult, ad Caluini blasphemiam referendam sufficere potest.

Prosequitur adhuc Calvinus, quia vel apud quemlibet lectorem obiectioni propositæ satisfactum non esse facile aduertit. Si quis excipiat primum motum (quem frenari, antequam longius excurreret, oportuit) non fuisse temperatum vt decebat: Respondeo (inquit) non posse in hac natura nostra corruptione perspicere affectuum feruorẽ cum temperie, qualis in Christo fuit, sed hunc dandum esse honorem filio Dei, ne cum æstimemus in nobis. Atqui hæc responsio nulla est. More suo postquam pugnantia dixit, quæ simul esse vera impossibile est, ait rem à nobis intelligi non posse. Quod autem intelligi non potest, nisi de fide credendum proponatur, affirmari non debet. Calvinus verò suas contradictiones, quum intelligi nequeant, recipit tamen & credi vult. Sic in aliis dogmatibus, maxime quum Deum authorem peccati statuit, lectores ludificat. Affectuum feruor cum temperie à nobis perspicere non potest, ait Calvinus. Ita sanè, calidum cum frigido, album cum nigro, motus cum quiete, simul & semel in eodem consistere à nobis intelligi non possunt, ideòque à nemine sanæ mentis affirmantur. Ipsa ergo Caluini resolutio suam absurditatem prodit. Quid enim absurdius quàm pugnantia docere, moxque ipsam repugnantiam, quia intelligi nequeat, credendam obtrudere? Hic est Caluini ludus. Sic quod ex suo cerebro commentus est, vt sibi fallacem ex verbo Dei prætextu conciliet, corrumpit ac lacerat scripturam, ac indignis eam ludibriis exponere non dubitat. Hi sunt audaciæ hæreticæ

Caluini impudentia circa contradictiones quas facit.

Caluini ludus circa uin. Scripturas.

fructu
vagan
demp
emifi
gnum
dita
vidol
nari n
ne car
ueniu
nia de
impiu
ptonu

H
aliqui
meu
quo se
non se
pater
mile,
fere
culsu
egref
diner
aut f
mult
(qua
vbi è
stom
cius
teriv
& A
oculi
mo a
affec
testa
sibi
stat

fructus, postquam semel extra Ecclesiasticae doctrinae metas vagari sibi permittit. Tenendum interea est, Christum Redemptorem nostrum, nec aliquod inconsideratum votum emisisse (sic enim sapiens non fuisset) nec correctione dignum aliquid dixisse (sic enim peccasset) nec preces non meditatae Deo obtulisse (sic enim temerarius foret) nec vocem vidoloris extortam protulisse (sic enim appetitui suo dominari nequiuisset) nec postremo placida unquam moderatione caruisse (sic enim passionibus vitiosis, quae rationem praeveniunt, subditus fuisset): ac propterea Calvinum, qui illa omnia de Christo Redemptore nostro pronunciauit, hominem impium, nec fide sed furca dignum, omnium piorum iudicio pronuntiandum esse.

75. *Et egressus foras, fleuit amarè.*

HAnc Petri poenitentiam insignem & veracem extenuat & suggillat Calvinus, ne ad veniam peccati obtinendam aliquid contulisse videatur. *Verisimile* (inquit) est, *Petrum meum egressum esse, quia flere coram testibus non audebat: in quo se rursus adhuc prodidit eius infirmitas. Vnde colligimus, non satisfactione veniam fuisse promeritum, sed eam adeptum paterna Dei indulgentia.* Haec ille. At quanto magis verisimile, imò verius est, Petrum non metu egressum esse, quasi flere coram testibus non auderet, sed iusto dolore peccati percussus, & iusto odio consortij malignorum commotus, egressum esse, ut liberius ac vberius fletet? Quis nescit solitudinem orationi & lacrymis esse opportunam? Nec audacia aut fortitudo, sed temeritas & quaedam ambitionis species est, multis praesentibus & spectantibus, idque in loco profano (quale hoc erat) peccata sua deslere. Sed ipsemet Calvinus, ubi è venenato corde suo veneni aliquid effudisset, quasi que stomachum leuasset, ad occultas Petri lacrymas totamque eius poenitentiam collaudandam orationem conuertit. *Interim* (inquit) *occultae Petri lacrymae veram eius coram Deo & Angelis eius poenitentiam testatae sunt. Nam ab hominum oculis subductus Deum sibi & Angelos proponit: ideoque ex intimo cordis affectu manant ista lacryma.* Si ex intimo cordis affectu haec lacrymae manarunt, & veram eius poenitentiam testatae sunt, & ab hominum oculis subductus Petrus Deum sibi & Angelos proposuit; cur illi metum & timorem obiecit Calvinus? cur quoddam ab hominum oculis se subduxit, culpatur.

Poenitentia Petri defenditur.

ac